

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ МАСТЕР РАДА

<p>I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ</p> <p>1. Датум и орган који је именовано Комисију 10. 05. 2022. Веће Департмана за математику и информатику Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду.</p> <p>2. Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none">
• др Данијела Рајтер Ћирић, редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: анализа и вероватноћа – председник
• др Дора Селеш, редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: анализа и вероватноћа – ментор
• др Ивана Војновић, доцент Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: анализа и вероватноћа - члан
<p>II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ</p> <p>I Име, име једног родитеља, презиме: Александра (Димитрије) Сурдућан</p> <p>II Датум рођења, општина, република: 4. август 1996. Нови Сад, Република Србија</p> <p>III Година уписа на дипломске академске студије, смер/усмерење: 2019. Мастер математичар - примењена математика</p>
<p>III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА</p> <p>"Актуарско вредновање полиса осигурања засновано на стохастичким моделима ризика ширења епидемије"</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА</p> <p>Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.</p> <p>Рад је написан на 53 стране и чине га 5 поглавља, 13 графикана, 6 табела и 15 референци наведених у литератури.</p> <p>Пандемија COVID-19 није утицала само на глобални здравствени систем, него и на остале сфере, а свакако је имала битан утицај и на осигуравајуће компаније. Битну улогу у осигуравајућим друштвима имају актуари који помоћу математичких модела процењују фер премију. Тема мастер рада је повезивање математичких модела са актуарским вредновањем полиса осигурања што је релевантно у индустрији осигурања за израчунавање фер премије здравственог осигурања и животног осигурања током трајања епидемијских и пандемијских ширења заразних болести.</p>
<p>V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА</p> <p>У првој глави описани су основни појмови осигурања и главни задатак актуара у свакој осигуравајућој компанији. Потом, у кратким цртама описана је епидемија, пандемија и корона вирус. Последње поглавље прве главе укратко даје објашњење шта су математички модели и како се могу поделити.</p> <p>У другој глави дате су дефиниције и теореме које су корисне за разумевање појмова у раду. Објашњени су случајни стохастички процеси, дата је дефиниција Поасоновог, Винеровог и Гама процеса, као и Итова теорема. Дефинисана је и сложена Поасонова расподела, обзиром да је она једна од најважнијих расподела у актуарској професији.</p> <p>На самом почетку треће главе, појашњен је СИР модел и репродуктивни број. Формулисан је детерминистички модел епидемије, након чега је пажња посвећена актуарским вредновањем полиса осигурања тог модела. Дати су кумулативан број заражених особа, укупан број преминулих као и фер премија која обезбеђује актуарски еквилибријум полисе осигурања. Последње поглавље треће главе представља емпиријску илустрацију детерминистичког модела за Србију, Румунију, Мађарску</p>

и Босну и Херцеговину. Коришћена је минимизација средњеквадратне грешке како би се добили процењени параметри. Прорачуни су вршени помоћу Wolfram Mathematica i MS Excel софтвера.

Модел у трећој глави је потпуно детерминистички, док у пракси кретање броја заражених је стохастичка појава. Стога је у четвртој глави временска променљива стохастички сат. Најпре је формулисан модел са случајном променљивом. Одређен је очекивани број инфицираних особа у датом тренутку, варијанса и фер премија. Кроз теорему дата је вредност реосигурања прекорачења дозвољеног прага која покрива прекомеран број инфицираних људи. На самом крају четврте главе дата је процена и илустрација датог модела.

У петој глави дато је и друго стохастичко проширење детерминистичког модела заснованог на процесу дифузије скока. Показано је чему је једнако очекивање и варијанса броја заражених у датом тренутку, као и чему је једнака фер премија. Разматран је уговор о прекорачењу дозвољеног прага који обезбеђује надокнаду уколико број заражених или умрлих пређе одређен праг. Модел дифузије скока је фитован у два корака: први подразумева минимизацију тежинске средњеквадратне грешке, док се у другом користи ПОТ метод.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Мастер рад представља спој две области примењене математике; епидемиолошког моделирања с једне стране и актуарске процене ризика и управљања ризиком с друге стране. Израчунавање премија за животно осигурање или здравствено осигурање услед епидемијских ризика је кључно питање као што је показао период од 2020. године након избијања пандемије Covid-19. Резултати добијени у мастер раду могу послужити као одлична полазна тачка осигуравајућим компанијама у процени ове врсте ризика, а лако се могу уопштити и на будуће епидемије с обзиром на опште законитости.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад је у потпуности урађен у складу са одобреном темом. Сви проблеми наведени у пријави теме су детаљно анализирани и приказани. Рад је прегледно и добро написан, садржи све неопходне елементе. Главни резултати су приказани у виду поставке модела, извршених прорачуна и фитовања података, као и анализе и интерпретације добијених резултата.

VIII ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене, Комисија предлаже да се мастер рад прихвати, а кандидату Александри Сурдућан одобри одбрана.

Нови Сад, 09.09.2022.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Данијела Рајтер Ђирић
редовни проф. ПМФ, председник

др Дора Селеш
редовни проф. ПМФ, ментор

др Ивана Војновић
доцент ПМФ, члан